

навчого компонента та визначено перелік об'єктів, які мають бути відображені в процесі іншомовної підготовки й активізовані в комунікативній діяльності учнів. Отримані дані було узагальнено, співвіднесено з потенційними пізнавальними можливостями учнів, їхніми інтересами, а також основними сферами ситуативного спілкування (особистісна, публічна, освітня). Це дало змогу, не порушуючи цілісності змісту чинної навчальної програми, сформулювати краєзнавчі компетентності: вони виражені в знаннях і вміннях, які мають бути сформовані в учнів початкової школи. Їх детально описано та структуровано за роками навчання в публікації автора «Дидактичне обґрунтування краєзнавчого компонента змісту навчання іноземних мов у початковій школі» (збірник «Проблеми сучасного підручника», 2018, вип. 20). Запропонований список краєзнавчих компетентностей не є автономним блоком. Сформульовані нами краєзнавчі компетентності є логічним доповненням соціокультурної компетентності, оскільки їх реалізація дає змогу будувати процес навчання іноземної мови на засадах методичного принципу «діалогу культур» через їх порівняння та вибудовування ефективних стратегій міжкультурної взаємодії під час навчання іншомовного спілкування з використанням комунікативних ситуацій.

НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Басай Н. П.

Державний стандарт початкової освіти базується на компетентісному підході, який передбачає спрямованість освітнього процесу на формування й розвиток ключових компетентностей учнів молодшого шкільного віку. А метою є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Новим Державним стандартом передбачено обов'язкове включення навчального предмета «Іноземна мова» в перелік дисциплін початкової освіти. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває пошук шляхів підвищення ефективності навчання цього предмета з урахуванням особливостей учнів молодшого шкільного віку.

Одним із засобів розвитку й підтримування в учнів інтересу до вивчення іноземної мови, самонавчання і творчості є нестандартний урок.

Чіткого визначення поняття «нестандартний урок» в педагогічній та методичній літературі донині не існує.

Загальноприйнята класифікація нестандартних уроків також відсутня. Всі чинні підходи до цієї форми організації навчального процесу значною мірою можна назвати умовними. Одні автори виділяють більше 30 типів, інші пропонують класифікувати нестандартні уроки, доповнивши типологію традиційних уроків.

Найбільш поширеною є характеристика нестандартного уроку як імпровізованого навчального заняття, яке має нетрадиційну структуру, оригінальний задум й організаційну форму.

На нашу думку, такі уроки найбільше відповідають вимогам компетентнісно орієнтованого уроку, вони знімають психологічне напруження, що виникає в умовах традиційних уроків через страх зробити помилку, створюють відчуття невимушеності під час підбиття підсумків виконаної роботи тощо. Зазвичай, такі уроки виконують певні функції:

- сприяють утворенню діяльнісної, творчої робочої атмосфери, трансформації уроку в захоплююче дійство, інтенсифікації процесу навчання, відповідального ставлення учнів до уроку;
- знімають емоційну напругу;
- згуртовують колектив, встановлюють позитивні емоційні контакти;
- активізують самостійну пізнавальну і творчу діяльність учнів;
- передбачають мінімальну участь учителя на уроці, що сприяє формуванню навичок самооцінювання й аналізу власної діяльності учнів;
- забезпечують контроль знань, навичок і вмінь учнів за певною темою тощо.

Особливість нестандартних уроків іноземної мови полягає в такому структуруванні їх змісту й доборі методів і форм організації навчальної діяльності, які викликають інтерес учнів молодшого шкільного віку, сприяють їхньому оптимальному розвитку й вихованню. Назвемо лише деякі з нестандартних уроків, які можна використовувати під час навчання іноземних мов учнів початкової школи: 1) урок-гра; 2) урок-подорож; 3) урок-екскурсія; 4) урок-конкурс; 5) урок-змагання; 6) урок-свято; 7) урок-мюзикл; 8) урок-спектакль; 9) урок-драматизація; 10) інтегровані уроки (іноземна мова + література/музика/інформатика тощо).

Різноманіття типів нестандартних уроків дає змогу використовувати їх на всіх щаблях освіти дітей. А впровадження новітніх технологій у навчальний процес — комп'ютеризація шкіл, оснащення класів проєкторами, інтерактивними дошками тощо — дає вчителю можливість розробляти нові нестандартні уроки.